

LEES VERDER

De Taalklas

Kleine groep

Samen met Irma Nikkessen, de logopediste van Ons sbo, ontwikkelde Lotte de Taalklas, waar TOS-leerlingen wekelijks, gedurende ongeveer een uur in een kleine groep van 5 of 6 kinderen allerlei taalspelletjes en oefeningen doen die hun taalontwikkeling stimuleren. "Uitgangspunt is dat kinderen heel veel *van elkaar* kunnen leren", vertelt Lotte. "Met, door en van elkaar leren gaat beter in een kleine setting. Dat is veilig en er is sprake van een intensievere interactie. Dat is de kracht van de kleine groep."

Er zijn twee Taalklasgroepen: een groep voor kinderen uit groep 2 en 3 en een groep voor kinderen uit groep 4, 5 en 6. "Insteek is dat we vooral investeren in de jongere leerlingen, omdat er dan veel groei is te behalen," vertelt Lotte. "De TOS-leerlingen in groep 7 en 8 hebben meestal al meer hun weg gevonden binnen de sbo-setting."

Afwisselend

Lotte verzorgt de lessen in de Taalklas samen met de logopediste. "Ik geef de lessen en Irma vult aan en ondersteunt de kinderen op logopedisch vlak. Dat is een mooie wisselwerking, omdat wij ook veel van elkaar leren en elkaar inspireren. Ik vind het fijn dat ik met haar kan sparren over een activiteit of over een leerling, temeer daar Irma de kinderen beter kent doordat ze op de school ook individueel met hen werkt. Dat versterkt ook ons aanbod, omdat zij in de individuele begeleiding kan voortborduren op wat het kind die week in de Taalklas heeft gedaan."

In de Taalklaslessen wordt veel aandacht besteed aan woordenschat, zinsbouw, communicatieve redzaamheid en begrijpend luisteren en lezen, allemaal taaldomeinen waar kinderen met een taalontwikkelingsstoornis vaak mee worstelen. In de jongste groep ligt het accent op woordenschat, vertelt Lotte. "We besteden veel aandacht aan woorden uitleggen, herhalen, modellen en visualiseren. Doordat we thematisch werken - we zijn nu bijvoorbeeld bezig met het thema 'ziek zijn' - leren de kinderen woorden in een betekenisvolle context, kun je woorden vaak herhalen en blijven ze beter hangen."

In de oudere groep krijgt communicatieve redzaamheid de meeste aandacht. De kinderen oefenen bijvoorbeeld met vragen stellen, iets aan een ander uitleggen, goed luisteren, een telefoongesprek voeren, maar bijvoorbeeld ook voor jezelf opkomen. "Het raakt dus ook aan de socialemotionele ontwikkeling", zegt Lotte. "We proberen om de lessen zo afwisselend mogelijk in te vullen. We volgen geen methode, maar doen gevarieerde taalspelletjes en -oefeningen. Je kunt de Taalklas zien als een taalzwembad, waarin je allerlei vaardigheden, tips en tricks leert om beter te worden. En wat ook belangrijk is: de kinderen vinden het heel erg leuk."

Professionalisering

Naast de TOS-leerlingen, leren ook de leerkrachten van de school veel van de Taalklas, vertelt Etske. "Vooraf hebben we als voorwaarde gesteld dat er een actieve deelname moet zijn vanuit de school, zodat de Taalklas ook een professionaliserend effect heeft. Daarom komt er altijd een leerkracht van

een van de deelnemende kinderen mee naar de Taalklas. Zo komt er een olievlekwerking op gang en leren leerkrachten gaandeweg hoe ze TOS-leerlingen in hun klas het beste kunnen ondersteunen.”

Lotte speelt een belangrijke rol in deze teamprofessionalisering. Zij verzorgde in het begin van het schooljaar een presentatie over TOS voor leerkrachten die TOS-leerlingen in de klas hebben en nodigde hen uit om in de Taalklas mee te draaien. “Er is in principe altijd een leerkracht aanwezig”, vertelt Lotte. “Meestal een week of drie achter elkaar, zodat leerkrachten een goed beeld krijgen van onze aanpak. Ik bespreek dat altijd na: wat is je opgevallen in onze aanpak? Vervolgens kiezen leerkrachten bepaalde aspecten waarmee ze in de eigen klas aan de slag willen gaan. Ik ga dan in de klas observeren en geef de leerkracht feedback en tips.”

Meer durven

Inmiddels - na drie jaar - is duidelijk dat de Taalklas vruchten afwerpt: de logopedische metingen laten zien dat de deelnemende kinderen vooruitgang boeken, en de ervaringen en observaties van Lotte bevestigen dat. “We zien dat de interactie met en tussen leerlingen aanmerkelijk verbetert en dat ze meer durven. Dat zeggen ze zelf ook. De leerlingen geven aan dat ze het heel prettig vinden om te werken in een klein groepje met kinderen die taal ook moeilijk vinden.”

Ook wat betreft de tweede doelstelling - professionalisering van leerkrachten met TOS-leerlingen - lijken de eerste opbrengsten zichtbaar. “We kunnen dit nog niet echt hard aantonen, maar we zien wel dat het aantal TOS-arrangementen van Ons sbo afneemt”, vertelt Etske. “Daar kunnen we mogelijk uit opmaken dat de leerkrachten beter zijn toegerust om, met ondersteuning van de logopedist, om te gaan met TOS-leerlingen. De aanvraag van een arrangement komt immers altijd voort uit een ondersteuningsbehoefte van de leerkracht of de school. Inzet is dat de professionalisering van leerkrachten de Taalklas op den duur overbodig maakt. Het afnemend aantal arrangementen geeft vertrouwen dat deze ambitie kan slagen. We hopen deze aanpak in de toekomst dan ook op meerdere scholen te realiseren.”